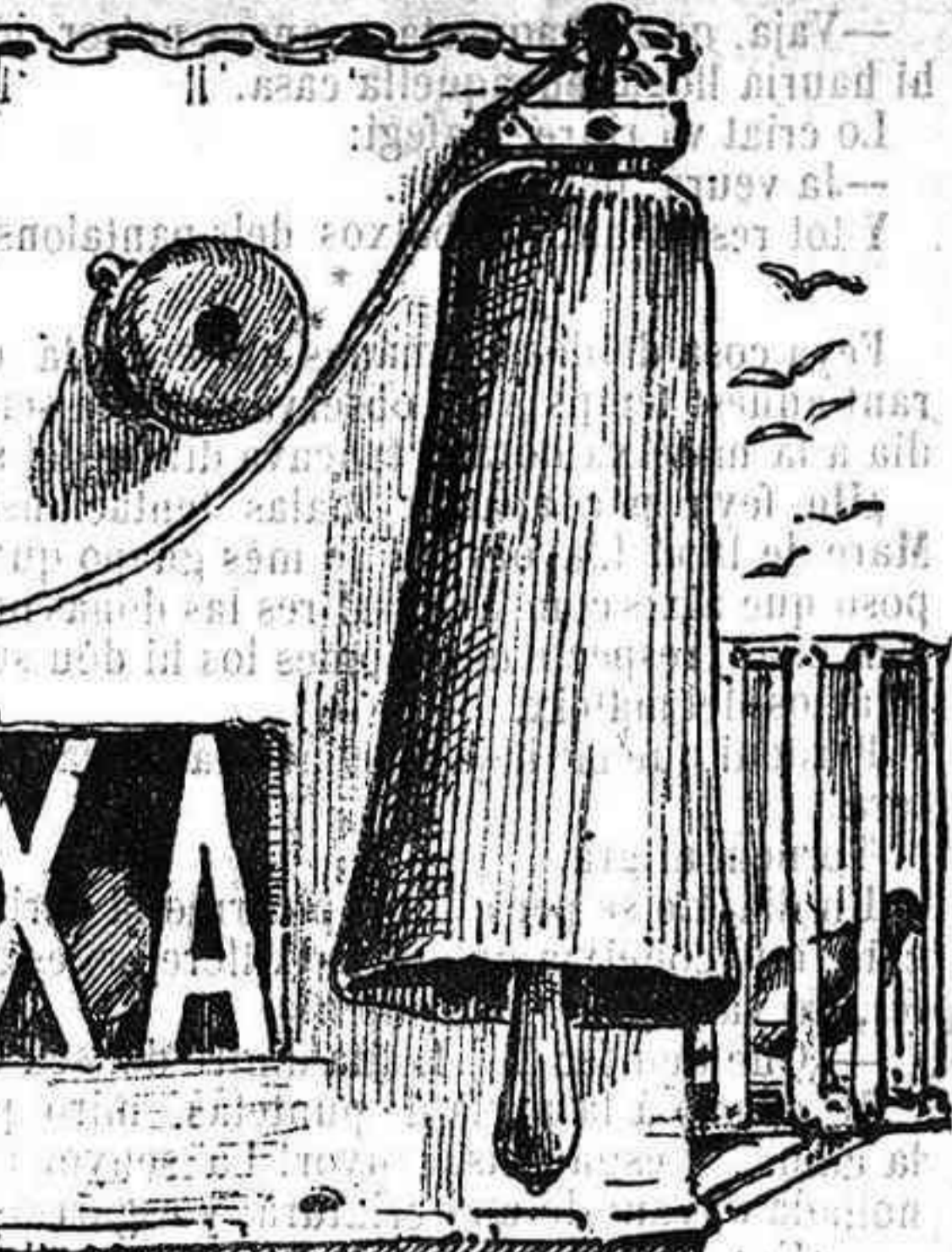

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

LA BOLSA.

Era 'l joch que m' agradava més.

Al demati quanme llevava, y per cert que quan jugava a la Borsa 'm llevava demati, avants de rentarme la cara y de pendre 'l xocolate, llegia la cotisació oficial del diari d' en Brusi per enterarme del joch que davan.

Segons era l' atzar favorable ó contrari al meu portamonedas, era bo ó dolent l' humor qu' en mi 's desarrollava y del qual ne participavan las criaturas, perque es ben sapigut que dels pecats dels portamonedas dels pares los fills ne van geperuts.

Per supuesto, al sortir de casa, cap al Bolsin de frente.

Pèl camí no veyia á ningú, preocupat per una sola idea: ¿á quàn deu estar lo cambi?

Així que arribava al Bolsin feya cridar al meu corredor (aixó de tenir corredor propi m' engrescava molt), y mentres aquest baixava, jo, sentint l' opinió de la gent del pati que es com si diguessim de la *carn de canó*, jo ja havia cambiat de propòsit cinch ó sis vegadas.

No sabia si vendre ó si comprar ó si cubrirme. La major part de las vegadas ho decidia 'l meu corredor, que ho entenia tant com jo y que despres si 'm sortia malament, encara 'm dava las culpas á mi.

Aquesta falta de conviccions m' havia costat molts diners. ¡No n' hi dech poch de *cap y quas* al meu corredor!

Alli, esperant que toquessin la campana que sospenia las transaccions, arribava d' alló més depressa á las onze, hora d' anar á esmorzar.

Pobra de la criada que no me l' hagués tingut á punt. Ja 's podia buscar casa.

L' alimentació no m' entretenia més que cinch ó sis minuts y ab lo bossi á la boca sortia de casa y m' en anava á pendre *café* á can Biscamps del plá de Palacio, pera estar més prop de la oficina.

Alli m' enterava dels valors locals, de las cotisacions extrangeras y dels empenyos, y aixó m' entretenia agradablement tot esperant que tornessin á posar la banca.

Lo meu corredor ja m' hi sabia y m' hi duya 'ls *rapports*; jo en cambi á n' ell l' hi duya allí las *diferencias*.

Per molt amichs que sigan lo corredor y 'l comerciant, entre ells sempre hi ha *diferencias*.

Aixis que s' obria 'l cambi, ja m' estava jo prop del corro per veure si podia ensumar alguna cosa.

—Ne dono dos y 'n prenh quatre, sentia cridar jo als corredors agrupats al entorn d' aquell balconet rodó que hi ha al mitj de la sala, y sentia al mateix temps á cada crit una punxadeta en lo cor que 'm ressonava en lo portamonedas.

Aquells crits que saludan una pujadeta ó baixadeta de cinch céntims, son lo *desperta ferro*, ó més ben dit, lo *desperta plata* del comerciant, perque en la Borsa no s' admet ferro; aquells crits l' espavilan, li donan

ánimo pèl combat, li treuhen la mandra d' *aburri* 'l cambi.

Las oscilacions del cambi eran de vegadas tant grossas que no 'm deixavan entrarhi y 'm quedava á la sorra, perque quan fa aquestas *onadas* es molt difícil *nadar y guardar la roba*.

A las quatre de la tarde descansava un' hora y mitja. Pera esperar las sis en que 's torna á obrir lo Bolsin, fet y tret no trobava res millor que anar á jugar al burro en aquella xocolateria que hi ha frente per frente del Cassino. De vegadas tot quedant fburro, s' hi pescava algun *parte* de Madrid.

A dos quarts de sis ja hi tornavam á ser.

—Hi ha *diner* á vint' y set y mitj; ara queda *paper* á vint y cinch, y vinga pujar y baixar corredors per aquella escala, y vinga pagar *diferencias* y pagar *corretatjes* y fer *cap y quas* que 'ls dich que 's una cosa molt entretinguda.

A las set cap á dinar y no 'ns hi podiam turbar gaire, perque á las nou ja tornava á aná 'l talé: ja ho crech, á las nou, dali que dali y puja que pujarás, sempre 'ls mateixos, un centenar d' amichs que 'ns pelavam los quarts en bona armonia y sense fer mal á ningú.

Vaja, jo hi posava un pam de greix, perque diguin lo que vulgan, la Borsa es un gran joch.

Per de prompte, te la gran ventatja de que un no s' en ha d' amagar; al contrari dona molta importancia y algunas vegadas fins categoria.

¡Y tal si 'n dona! Agafin un home qualsevol, que no siga res, vaja ¿qué volen més? un bolero. Donchs jugant á la Borsa ja no es bolero, es *comerciant*.

Comparat als altres jochs es quan ressaltan més las ventatjas del de la Borsa.

Un jugador de Borsa, es com he dit, un *comerciant*; un jugador de monte ó de ruleta es un *tahul*.

L' home que s' arruina en la ruleta ó en lo monte, inspira aversió á la societat; ningú 'l col-loca, y de trobar diners que no s' en refihi. Lo qui s' arruina en la Borsa, inspira simpatias, tot lo més que li diuen, es que ha sigut *burro*; pero troba moltes vegadas qui 'l torna á armar.

Los aficionats als altres jochs vulgo *punts*, s' han de amagar de la autoritat, que unas vegadas los persegueix y altrás no ho permet, si bè fa la *vista grossa*; lo *bolsista* pot jugar davant del mateix governador.

En los altres jochs se parla d' unsas y de cents duros, en la Borsa no 's parla més que de *millons*.

Sempre 'm recordaré que una vegada, quan jo hi jugava, vaig dir á un amich meu bastant llech en la materia, que jo tenia tres millons.—¡Ves que tal, me va contestar, los uns tant y 'ls altres tant poch!

En los altres jochs moltes vegadas no 's cobra per que algú *desbanca per dreta*, en la Borsa sempre hi ha *diners al mitj*, ningú *desbanca may*.

En lo monte un fins guanyant s' ha de entristir moltes vegadas veyent la desesperació del que ha perdut los diners que ell se 'n enporta; en la Borsa ni aquest

remordiment li queda, perque may sap de qui son los quarts que li porta 'l corredor. Ni sisquera ha de conèixe al banquer que li tira 'l pego.

L' home que passa 'l temps en las casas de joch, ve un dia en que 's convens de que además de perdre 'ls diners ha perdut lo temps; lo qui juga á la Borsa pot perdre 'ls quarts; pero sempre está convensut de que treballa.

L' únich que te de comú 'l joch de la Borsa ab los altres jochs es que 's paga porta, pero ¿com ho farian los pobres corredors sino cobravan lo *corretatje*?

Vaja, no hi ha com la Borsa; diguin lo que vulguin; es un gran joch.

¡Tiral jo encara m' hi entretindria, si no se m' hagués estroncat lo portamonedas.

BONAVENTURA GATELL.

UNA TRAGEDIA.

Un servidor de vostés, per servirlos, soch solter.

No ho dich per cridar l' atenció de las xicotas, que encare no veuhen á un home en estat de mereixe ja obran l' ull; no senyors, soch solter de convicció, es á dir: soch enemich acérrim del matrimoni.

Vostés dirán:—Cuidado, no s' encalabrini, que de més valents n' hém vistos y al últim hi han caigut. Lo dia menos pensat caurá á la ratera, y un cop hi siga, busqui qui l' en trega. Pot ser las mateixas necessitats de que are pot prescindir y prescindeix, una vegada no porti las camisas netas ó 'l cansi 'l menjar á la fonda, buscará una dona que 'l cuidi y que l' arregli, y pendrá á la primera que se l' hi presenti. Al últim los enemichs del matrimoni acaban aixis.

—Vaja ¿han acabat? ¿Si? Donchs escoltin:

En primer lloch, encare que siga solter, tinch pis parat, lo qual vol dir que no menjo á la fonda. En segon lloch, no 's cregan que tinga criada; no, no vull donas á casa mèva. Tinch criat.

Un criat qu' es una joya: es dir: un criat que compleix la seva obligació per partida doble: fá la feyna y m' distreu contantme las sevas cosas.

Ha sigut soldat y n' hi han passadas moltes ¿Volen saberne una de tantas? Aquest dia me la explicaba tot respallantme 'ls pantalons.

Quan vaig sortir del servey del rey, vaig procurar entrar al servey de una casa qualsevol.

Naturalment, ¿qué havia de fer? Ab vuit anys de ser soldat, no vaig poder adelantar mes que un farsellet de roba, un canó de llauna per durhi la llicencia y vintivuit quarts.

Donant véus, al cap de dos dias vaig trobar acomodo en una casa de bona apariencia: no hi havia criaturas perque 'ls meus amos eran casats de nou.

Ella era molt jove y molt guapa. Ell jugava á la borsa y estava tot lo dia fora.

—Vaja, que d'aquesta manera potser jo també m'hi hauria llogat en aquella casa.

Lo criat va riure, y afegi:

—Ja veurà, deixim dir.

Y tot respallant los baixos dels pantalons, continuà:

Feya cosa de dos senmanas qu'era a la casa, y durant aquest temps vaig observar que la senyora cada dia a la mateixa hora s'tancava dintre del seu quarto. ¿Ho feya per apartar malas tentacions? ¿Qui sab, Mare de Déu! Llavors era jo més guapo qu'are, y suposo que aixis com a nosaltres las donas nos agradan, a n'ellas respecte dels homes los hi deu succehir dos quartos del mateix.

Perdoni que m'haja desviat una mica de la carretera.

Tornem al grà.

Un dia, no sé per qué va picarme la curiositat, y encara que coneixia que l'batxillerejar está molt mal fet, no vaig poderme contenir.

—¿Qué deu fer Dª Lolita dintre del seu quarto?

M'acosto a la porta de puntetas, miro pel pany de la clau... y esgarrifis, senyor! La senyora estava agenollada davant de una criatura; y esgarrifis...

—¿Un'altra vegada!

—Si senyor, davant de una criatura, bressantla y omplintli la cara de petons.

—¿No m'has dit que feya no més que dos mesos qu'era casada?

—Donchs aquí veurà.

—Vaja, acaba, ¿qué va succehir?

—Res. Jo com a fidel criat, al vespre, en tornant l'amo, vaig endurmele'n apart, y vaig contarli tot.

—Molt mal fet.

—Ja veurà, jo m'creya ferli un favor.

—¿Y ell?

—¿Qué vol que fés! Alló l'hi semblava un somni. De moment va quedar-se com alelat. Després va dir:

—Nada, demà ho experimentaré.

A l'hora en qu'ella estava tancada, com de costum dintre del seu quarto, obehint jo a un plan que haviam combinat, vaig deixar ajustada la porta del pis, perquè l'amo pogués entrar, sense fer soroll ni trucar.

Encare m'sembla que me'l veig.

Và entrar tot trasmutat y veyentme a mi, semblava que m'preguntés:

—¿Es al quarto?

Jo vaig respondre que sí, ab lo cap.

Y de puntetas va anarse acostant a la porta, y jo al darrera d'ell. L'hi dich, senyor, que l'cor m'anava com un'ala de colom, al pensar qu'estava a punt de presenciar una catástrofe.

Ell va posar l'ull al pany. Jo vaig sentir la veu de la senyora, la qual deya:

—Ay, filla mèva del meu cor. ¿Vols fer non-non?

—¿Una nena? l'hi pregunto.

—Ja veurà.

Ell no va poderse contenir més: ab los ulls fora del cap, las gaitas encesas, frenètic, fora de sí, dona una empenta a la porta y s'llenca dintre del quarto.

La senyora llenca un crit esgarrifós, y al mateix temps, ab lo llansolet del bressol cobreix lo cap de la criatura.

Ell s'exaspera, y a viva forsa tracta descubrir aquell fruit de infamia.

—Lluis... Lluis... ¡Mira que l'aixafarás! exclama ella ab crits de angúnia.

—Y ¡qué m'importa, miserable! diu l'amo bregant per lograr lo seu objecte.

—¡Ay! vés qué dirà l'mèu cusí... ¡ell me la va fer!...

—¡Ah! ¿Ho confesas?... ¡Fora!... ¡Fora!... ¡Miserable!

Y l'mateix que una fiera, clava empenta a la seva senyora, dona estiragassada... y ¡horror! se queda ab un cap a las mans y desesperat y cego l'rebot per terra, mentres ella cau desmayada.

Al arribar aquí, vaig dir al mèu criat:

—Vaja, prou. Aixó es una mentida.

—No senyor. ¿Sab qu'era? La nina de la senyora. Lo seu cusí era fabricant de joguínas y l'hi havia regalada; y com qu'ella tot just al sortir del colegi va casarse, y l'seu marit era fora tot lo dia, l'hi agradava jugarhi.

No vaig poder aguantarme y vaig fer una gran riatlla. Després de tot, encare hi ha qui diu mal de la vida de solter. ¡No se'n estalvian pòchs de disgustos! Després de tot, menós mal la que juga ab ninas; lo més terrible es que n'hi ha que jugan ab lo marit y fan servirlo de ninot.

J. REIG Y V.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

¡Sembla que 'ls empressaris s'ho digan! Devegadas tots a l'hora llenca una ruixada de estrenos, que un no sab ni per quin cap girarse. Devegadas al revés:

tots a l'hora fan lo gandul, que un no sab a quin teatro anar.

La present senmana es de las senmanas més sansas de la temporada. Ni un estreno notable, ni una novetat important; la mateixa monotonia de sempre: balls al dissapte, als demés dias repetició de las produccions vistas y revistas. Casi bé pot dirse que las empresas no s'adonan de que l'temps passa y la Joana balla.

Al grrrran ball del grrrran Teatro del Liceo, aquest dia hi havia una colla de tranquils que jugavan a juli, un'altra colla que feyan la roda, y una pila que s'entretenian en aixafar barrets. ¡Quanta degeneració! Jo, que anys endarrera hi havia fet tantas conquestas! ¿Y are aquest any? Figurínse que a la primera màscara que veig m'hi dirigeixo per tirarli un requiebro; n'hi dich un, plé de bon tò y de dulsura, y tota certa y mal mandada, y ab una veu de gos costipat me respon: —¡Uix! fastigós! Era una xinxa.

Lo ball que deixarà recort, es lo que va darse en lo Teatro lirich a benefici dels incendiats de Viena. «La flor y nata de la bona societat Barcelonesa; la crema de la juventut...» aixis comensava una revista, y un que l'escollava va dir: —«Calla, per mor de Déu, que aixó sembla l'carrer de Petritxol!»

La veritat es que l'ball estava espléndit... ¡Y quinas donas, mare de Déu y quinas donas!... Ni havia que semblavan àngels. Resultat, que a las victimas de Viena se 'ls va enviar la suma de dos mil duros. Ja ho veuen, los àngels de la caritat.

Preparin lo frac. Després dels dos balls que donarà la Tertulia Barcelonesa al Teatro Principal, l'empresa donarà l'd'etiqueta, en lo qual s'hi reuneix lo hó y millor de Barcelona.

Al Circo també s'diverteixen, pel seu estil: Ménos pretensions que al Liceo y més animació.

Diu que la comissió inspectora dels teatros, pera evitar desgracias en cas d'incendi ha girat ja la visita per tots los de Barcelona. ¿Qué n'ha resultat? Lo públich ho ignora y no es pas fácil que arribi a saberho. En aquest cas lo públich contentis ab fer l'efecte de gall. ¿Han vist may que l'cuynier l'hi expliqui de quina manera ho fara per rostirlo?

Teatro Espanyol: Redoma encantada; gran espectacle ab trajes, decoracions y ball y centenars de personas.

—Ay ay, ¿qué son novas aquestas botinas?

—No ca: miljas solas y talons.

—Donchs fan l'efecte.

Lo Teatro Parreño del carrer de Ponent s'ha convertit en Café cantant. Hi treballa troupe française.

Un espectador: —Ay ay; fins are jo m'havia cregut que l'única llengua que feya tropa era la castellana.

Última noticia: En la Junta del Liceo s'ha acordat tancar lo teatro fins qu'estiga resolt lo plet que se segueix entre 'ls propietaris. Con que, ja ho saben: per are cantan los advocats y 'ls procuradors.

Mala música.

N. N. N.

CASTELLS EN L' AIRE.

Aprended flores de mi

lo que va de ayer a hoy...

podrán dí ab tota la boca

més de quatre imprevisors.

Fá poch temps que Barcelona

s'ha trasladat a Sant Boy

y sinó que s'véu y s'toca

diria que somiém tots.

Fá pòchs dias tot sobreya,

tot eran grans il·lusions;

tothom que un xich s'atrevia

se feya rich sense esforços;

tots los que en tal mar entravan

nadavan en onas d'or;

tots los que a aquell riu corrian

pescavan prompte milions.

La industria s'paralisava;

lo comerç tenia son;

los advocats y los metjes

ho desatenian tot;

los empleats richs y pobres

ja no feyan cas del sou;

los menestrals se distreyan

tirant l'ofici a recó;

si un amic necessitava,

no s'trovava en cap més lloch

que en los corrillos de Llotja

ó al carrer del Avinyó;

si anava a fer visitas

no hi trovabau may senyors.

puig son da'é, era a tota hora

saber las cotisacions.

Tot era luxó, grandesa,

vanitat, ostentació;

carretel-las descobertas

tiradas per briosos tronchs;

alhajadas las senyoras

ab adresses de valor,

omplian de fots los teatros

los palcos y los sillons.

L'un se feya una fortuna

ab las accions d'un Banch nou,

que si bé estava en projecte,

la fusta encare era al bosch;

l'altre prompte s'enriquía

omplintse de las accions

d'una gran Caixa, qual ferro

encar no s'havia fos;

l'altre s'feya millonari

ab un feix de paperots

d'un carril que no t'encare

rails, màquinas ni vagons:

es a dir, sols en los corros

hent se tractavaa valors,

estava reconcentrada

la social animació.

Allí dins tot era febra,

fora d'allí tot fredor;

allí dins tot era vida

a fora tot era mort.

Mes ja es cosa sapiguda

que tot cambia en aquest mon,

que vé l'ivern ab geladas

detrás de l'estiu fogós.

Avuy aquellas riquesas

que estranyavan a tothom,

ab rapidés assombrosa

s'han tornat de fals llautó;

d'aquells trens y aquellas galas,

moltas s'han tornat, de cop,

com las que fá pels teatros

l'atrequista Tarascó.

Aquellas torres tant altas

que desafiavan al sol,

han caigut, tal com pujaren,

ab estrépit horrorós;

y es que en sa base hi faltava

lo indispensable del tot;

las pedras de la constancia,

la argamassa del esfors,

lo pedruscall del estalvi,

y lo que fá encar més fort

aquella aygua benehida

que ab lo treball surt del front.

Y encare será un miracle

si en las runas y en la pols

no hi quedan ben enterradas

algunas reputacions.

BALDOMERO ESCUDÉ VILA.

Barcelona 21 de Janer de 1882.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Acaba de morir a París un metje célebre. Se deya Pierre de Boismont, y feya moltíssims anys que venia dedicantse a la curació y cuidado de las enfermetats mentals. Un dels seus deixebles havia sigut lo gran compositor Donizetti.

Lo doctor Pierre tenia relacions ab las notabilitats artísticas y literarias del seu temps.

Un dels seus amichs mes íntims era Balzac, que anava a menjar al manicomi un cop cada senmana.

Un dia va entaularse una discussió entre l' doctor y un cert banquer, que sostenia que la locura s'descubria ab sols veure a la persona que n'era víctima. Lo metje afirmava lo contrari.

—Tinch aquí a casa pensionistas que vosté 'ls pendrà per personas sensatas. N'hi ha que 'ls farà venir a diná ab nosaltres y vosté no 'ls coneixerá.

—¡Ca!

—¿Vol fer la proba?

—No hi ha cap inconvenient.

—Llavors al dillums se 'l espera. Fins al dillums.

Arribat lo dia convingut, lo banquer menjava a la taula ab lo metje y varias personas desconegudas. Durant lo menjar cap incident notable. Després lo doctor va preguntar:

—Vamos a veure ¿ha conegut al boig?

—Jo ho crech.

—¿Sí?

—Bén clarament ho ha revelat ab las sevas estranyas sortidas. No ha parlat mes que de projectes estrambóticos y de extravagancias... Lo boig es aquell qu'estava segut a ma esquerra de vosté... Un de gras...

—¿Un de gras? Donchs miri, aquell gras era Balzac.

—¿De debó?

—Y l' boig aquell senyor magre y petit que seya al seu costat.

Lo banquer no va perdonarse may l'haver près a n'en Balzac per boig.

ESQUELLOTS.

La Bolsa continua donant sotregadas.

Puja, baixa y baixa y puja.

Un bolsista m'esplicava la seva angúnia ab las següents paraulas:

—Estich sempre ab l'ay a la boca. Me sembla que

soch dalt de un carro per un camí plè de sots. ¡Quina manera de sacsejarme! Y sempre aquella por de volcar y de romprem las costellas.

Quan hi ha una baixa de mitj enter ó de un enter, cosa que sucseheix ab molta freqüencia, un corredor diu:

—¡Mare de Deu! Què 'n cruixirán de llits aquesta nit!
Això es una alusió al insomni que dona 'l jugar.
Un refran molt antich ja ho expressa:
—Qui juga no dorm.

Després de Barcelona, lo pánich bursátil s' ha presentat á Paris.
Ja ho veuhem si 'n tenim d' importancia. Quan nosaltres estirém la cama á Paris s' entrebancan.

Ha caigut sobre Barcelona una verdadera pluja de creus.
Entre 'ls favorecuts s' hi contan los fabricants don Domingo Sert y D. Anton Serret, y 'ls proteccionistas D. Pere Estasen y D. Ramon Soriano.
Aquets son favors del ministre d' Estat.
En quant al ministre d' Hisenda 'ls reserva un' altre creu, la gran creu del ordre de la base quinta.

Un altre dels condecorats es D. Joseph Coll y Morros Y ja veurán com ab la creu y tot aquest senyor encara farà morros.

Un telegrama:
«La Correspondencia atribueix la millora de la temperatera á las rogativas comensadas anit».
Podria molt ben ser.
Per resguardarse del fret, no hi ha res millor que la llana.

Que la cèlebre Mis Zao era un home.
Aquesta va ser la noticia de la senmana. Ja hi ha-bia qui feya postas y tot.
—¡Cóm es possible! ¿Un home, ab aquella cara tant fina?... Coloret.—¿Ab aquells cabells?... Perruca.—¿Ab aquellas camas...—Mallas armadas.—¿Ab aquell pit?...—Cotó fluix.—¿Ab aquells peuhets?...—Botas de sati!
Tot això 's' deya, y 'ls mes créduls, duptavan.

Després s' ha sapigut que la Miss Zao home, era un altra Miss Zao ó Mister Zao, explotat per un empresari de Valladolid.
Are la Miss Zao famella ó verdadera está á punt de seguir una causa á la falsificada.
Será deliciós: causa criminal per usurpació de dret.

Una noticia en confiansa.
La senmana entrant sortirà una obreta deguda á la ploma del nostre company C. Gumá, titulada *L' amor, lo matrimoni y 'l divorci*.
Es un treball de actualitat en vers, sense pretensions, escrit ab molta xispa, que tracta 'ls assumptos del títol d' un modo original y curiós.
Desde aquest moment, ja 'ls prometo dugas cosas: que s' hi farán un tip de riure y que no més valdrá dos rals.
Ara no ho fassin corre.

Es una delicia ser industrial en aquesta terra d' Espanya.
Creguin que més ó méns tots los que produheixen alguna cosa, fabrican la seva felicitat.
Lo Sr. Camacho, pera ferlos á tots contents, ha tingut la gracia d' augmentar totas las contribucions, de tal manera que algunas han quedat dobladas.
Després, més tart, s' establirà la base quinta, y entrarán per las aduanas los productos extranjers, perque si algun tisich s' escapa, agafi 'l contagi dels tifus.

Las bases que ha establert lo nostre ministre de Hisenda son deliciosissimas.
¿Vostés son fabricants de panyo? Donchs pagan com á fabricants.
Naturalment com que lo que produheixen no s' ho han de menjar, buscan desseguida colocació pèls seus géneros; llavors vé l' estat y 'ls fá pagar ademés com á comerciants.
¿Son sastres per exemple?
Donchs pagan com á sastres.
¿Ténen á casa un sortit de roba á la disposició dels parroquians?
Donchs llavors pagarán ademés com á magatzemistas.
Y aixis succesivament.

Los oficis están alarmats, se reuneixen los sindicats, acordan exposicions, las firman y las envian á Madrid.
¡Ay infelisos! Poch saben la que se 'ls espera.

Mirin que 'l Sr. Camacho si se 'n entera, es capás de ferlos pagar un' altra contribució per fer aquestas exposicions.

Si senyors: es capás d' exigirlos la quota com á memorialistas.

Ja s' ha nombrat lo Jurat que ha de examinar los projectes de monument á Colon.
¿Volen dir que valia la pena de nombrar Jurat?
Jo crech que no hi havia cap necessitat de incomodar á las personas que 'l componen.

Y á propòsit.
Al veure tanta importancia arquitectónica y com que 'l concurs de totas maneras ha de quedar desert, nosaltres hem prés una resolució.
La de fer un monument á la nostre manera.
Lo publicarem en un dels próxims números, y ja veurán com tots los demès se quedan petits al costat del nostre.

L' amo de una imprenta necessitava un corrector de probas.
No sabent á qui dirigir-se vá posar un anunci al diari. S' hi presenta un jove demanant la plassa.
—Bueno, diu l' impressor, ¿suposo que vosté sabrá la seva obligació?
—Jo ho crech.
—¿Ha estat de corrector en algun altre establiment?
—Si, senyor; sis anys á la casa de correcció.

Una máxima que estrech de un llibre que fá poch que s' ha publicat:
—Dèu ha fet al home á la seva imatje, diuhem los ultramontans; pero al veure que 'ls mateixos que diuhem això no concebeixen al Dèu de la bondat y la dul-sura, sino al Dèu de la irritació y de la venjansa, crech jo que s' ha de fer l' oració per passiva y 'regoneixe qu' es l' home qui ha fet á Dèu á la seva imatje.

QUÈNTOS.

Un minyó qu' entrava á la quinta alegava l' exenció de qu' era sort.
Un dels metjes dirigint-se á un seu company:
—¿Quina proba l' hi sembla que podriam fer?
—Molt senzill: aixis, de sopeton, dispararem un pistoletasso, á veure si 's conmov.
—Senyors, es inútil, diu lo quinto, encara que tires-sin una canonada.

Una senyora compareix á una agencia de colocacions demanant una criada.
—Ab molt gust senyora: aquí á casa trobará lo que l' hi convinga; tenim lo millor que hi há á Barcelona.
Toca una campaneta per cridar á la seva, á fi de que l' hi portès lo registre y ningú l' hi respon: l' hi fá un crit y també 's queda sense resposta.
Per últim entra á dintre y trobantla pesant figas, la repta, ella l' hi torna una mala resposta, y éll la despatxa punt en blanch.
—Ay, ay ¿ab qui se las héu? pregunta la parroqui-ana.
—Ab la mèva criada. Cregui senyora, que la bona mena s' ha perdut. Avuy per avuy no corra res de hò.

Hi há una xicota guapa y virtuosa.
Pero hi há un jove alt, sapat, molt bon mosso que la persegueix no deixantla á sol ni á sombra.
Per últim s' hi deixa caure.
—¿Y donchs? ¿Cóm ha sigut això? l' hi pregunta la seva mare.
—¿Qué vol que l' hi diga! En Miquel es tan alt... tan alt... que vaig tenir rodaments de cap.

Entre dugas xicotas:
—¿No sabs Marieta? Tinch molta son, y voldria tro-bar un remey per llevarme bèn demati.
—¿Ne vols un de hò?
—Digas.
—Casat ab un vell.

Un inquilino ha tingut moltes desgracias y deu mitj any de lloguer.
L' amo de la casa es d' aquells que no 'n corren, com si diguéssim, un amo inverosimil. Figúrinse que ha arribat á tenir compassió del pobre llogater y l' hi diu:
—Vaja, veig que vosté es desgraciat y l' hi perdono la meytat del deute.
—¡Oh! fa l' inquilino. Consti que jo no puch ser menos que vosté. Jo li hi perdono l' altra meytat.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.
—Quim ¿Qué has vist al tres-primerá?
—Noy: fá temps que no l' he vist, y créu que 'm té bastant trist perque 'l mèu germa l' espera.
—¿Y ahont dos invers no sabs?
—Jo penso qu' está malalt.
—¡Cá! M' hi jugo una total que se 'n ha anat á fer taps.

Q. ROIG.

II.
Que 'l seu caball l' hi comprès tot tot volia l' Ambrós, y no vaig ferho, perque primera molt bè qu' es dos.

PAU SALA.

MUDANSA.

Lo mèu tot es animal que qualsevol tot lo mata; m' agrada molt la total, tot portava una mulata y 'l mèu tot es vegetal.

J. E. PUNTARIS.

CONVERSA.

—Mercé ¿vols vení?
—Ay, ay ¿ahont?
—Riera Alta, número sis.
—Y are ¿á casa de la...
—¡Ah! ¿Ja ho sabías? Donchs si, á casa de la qu' héim dit LLARCH Y PRIM.

SINONIMIA.

Un que total pantalons, curt de tot y un poch grabat, quan juga al monte, es probat que quan éll tot hi ha rahons.

UN TAPÉ Y F. DE T.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Riu d' Espanya.
8 7 4 4 5 6 7.—Poble de idem.
1 2 4 5 8.—Id. id.
1 3 4 3 7.—Un animal.
1 2 4 5 4.—Una planta.
4 7 8 7.—Un animal.
6 7 8.—Id. id.
1 2 7.—Id. id.
4 5.—Nota musical.

PAGESET.

FIGURA DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab lletas, de modo que vertical y horizontalment digan, la primera ratlla: Una fruita; se-gona: Un poble de Catalunya; tercera: Un títol; quarta: Un abrich; y quinta: Una cosa que tenen tots los aucells.

C. R. Y F.

GEROGLÍFICH.

BRUITMAS
+CA TRO

P. DEL O.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

1. XARADA 1.—Par-que.
2. IDEM 2.—Ma-ta-lás.
3. SINONIMIA.—Sol.
4. TRENCA-CLOSCAS.—Orense.
5. MUDANSA.—Pastura-Pastora-Pastera.
6. CONVERSA.—Bata.
7. ROMBO DE PARAULAS.— P
P A M
P A R I S
P A R A S O L
M I S A L
S O L
L

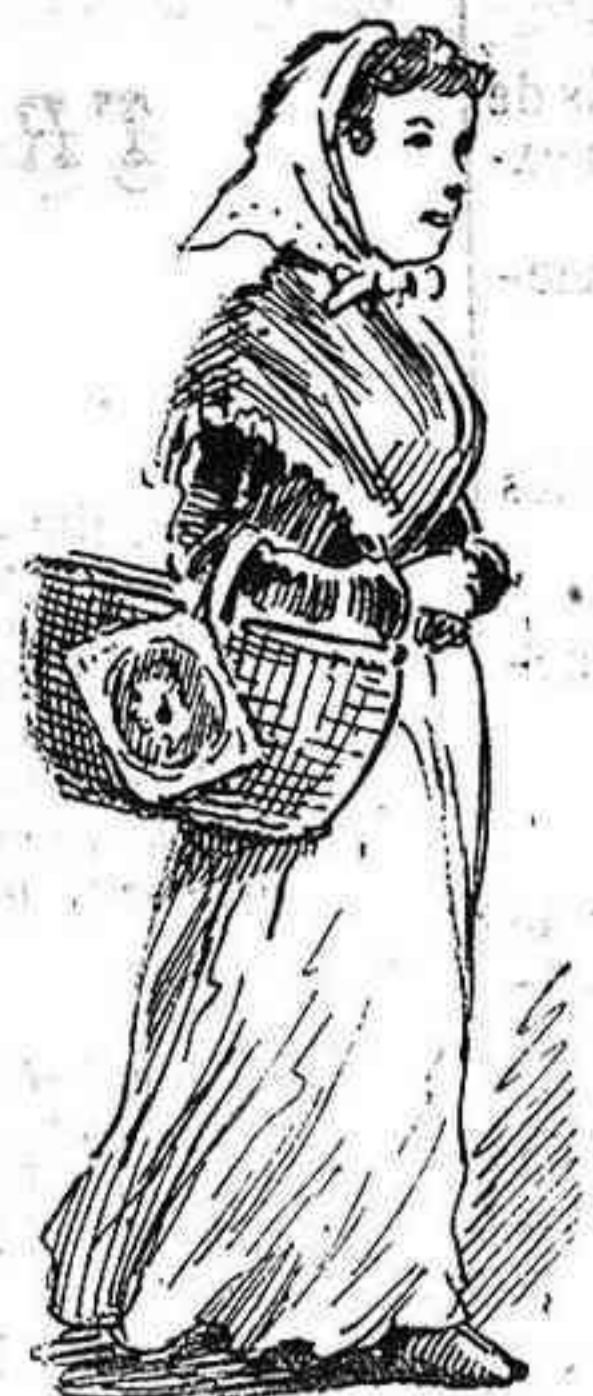
8. GEROGLÍFICH.—Qui s' astira no s' arronsa.

Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 31 y 23.

Sello per aná á la font.

Sello per aná á la compra.

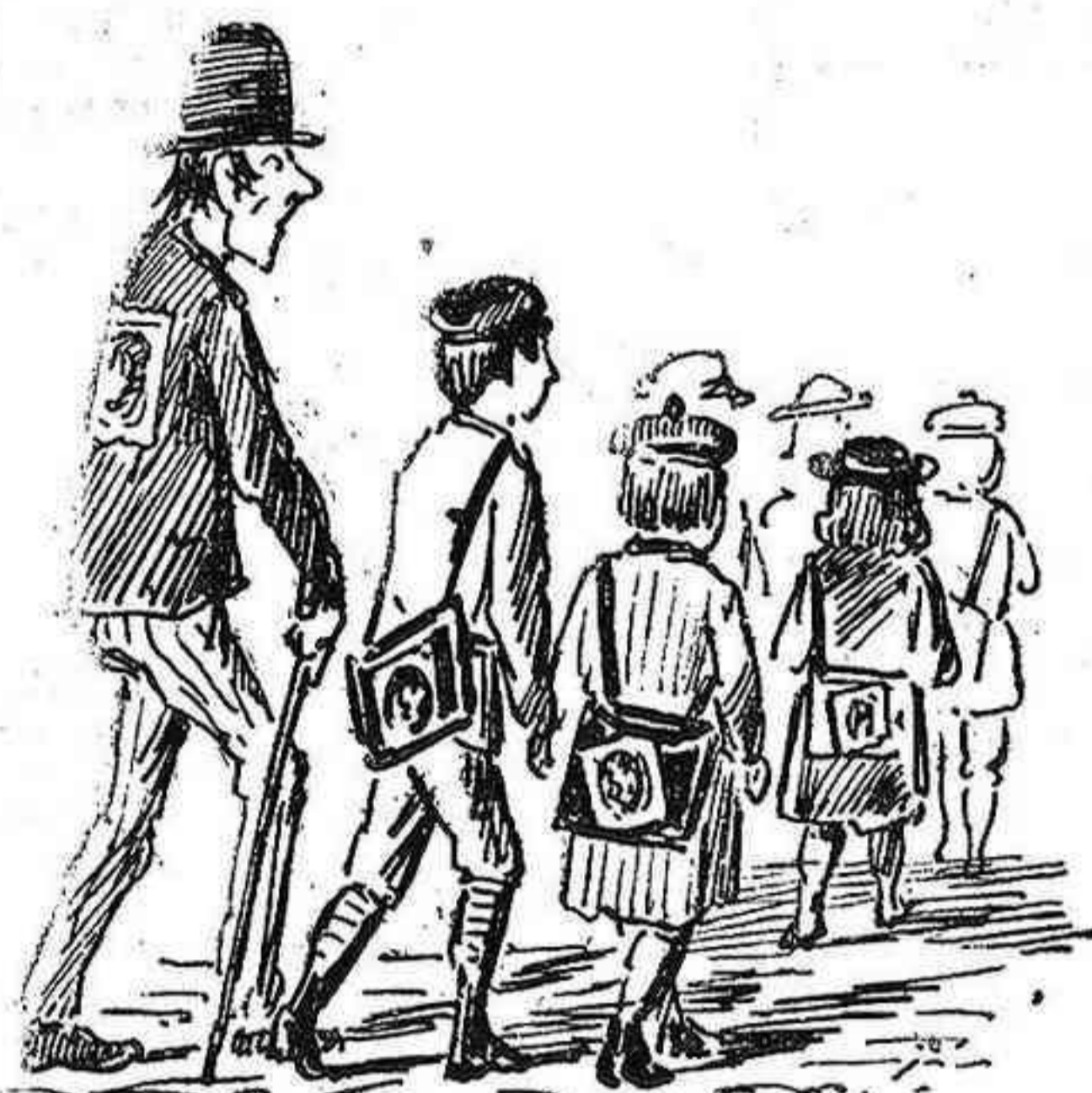
Per aná al café.

Per aná al teatro.

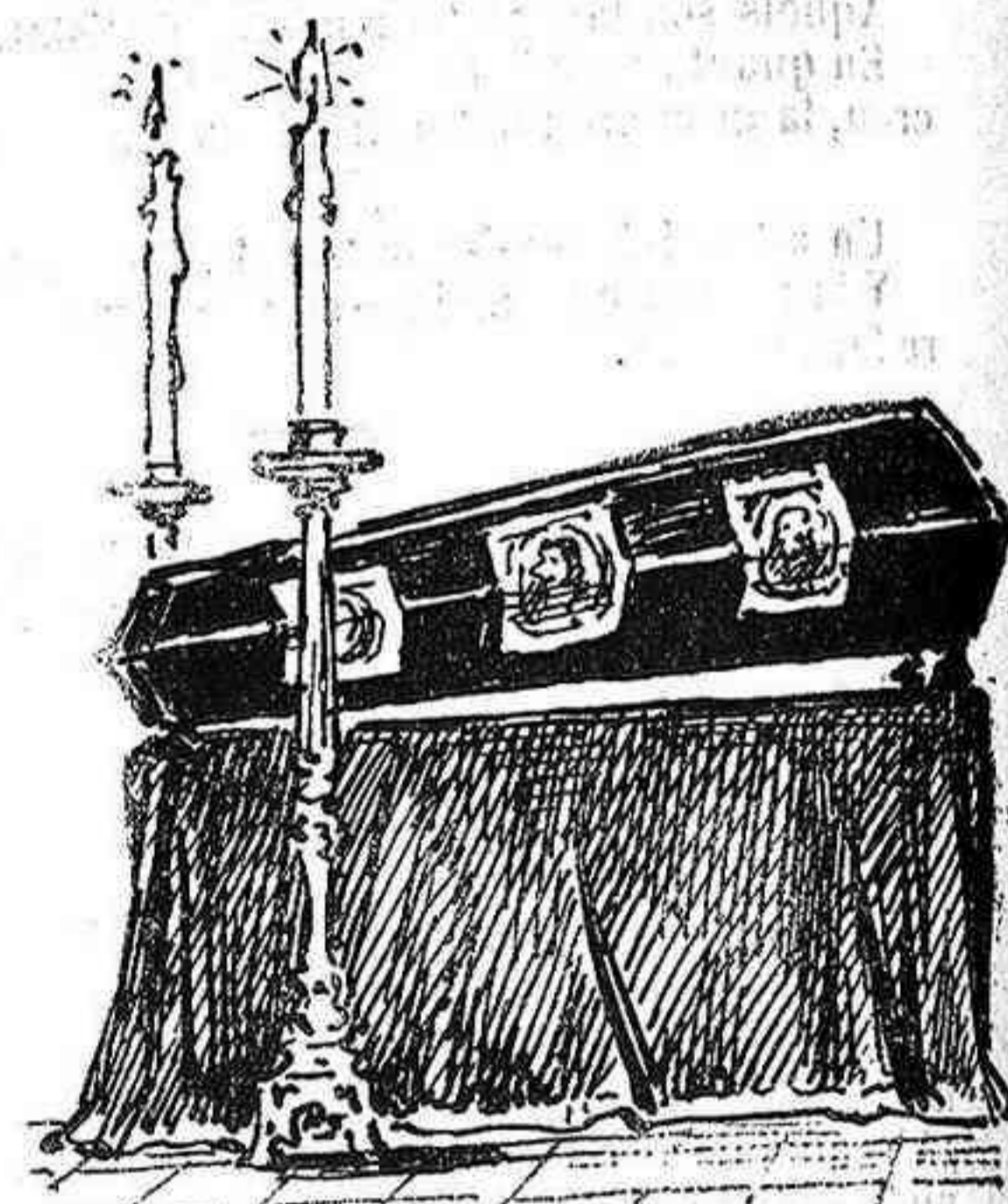
Per aná al estanch.

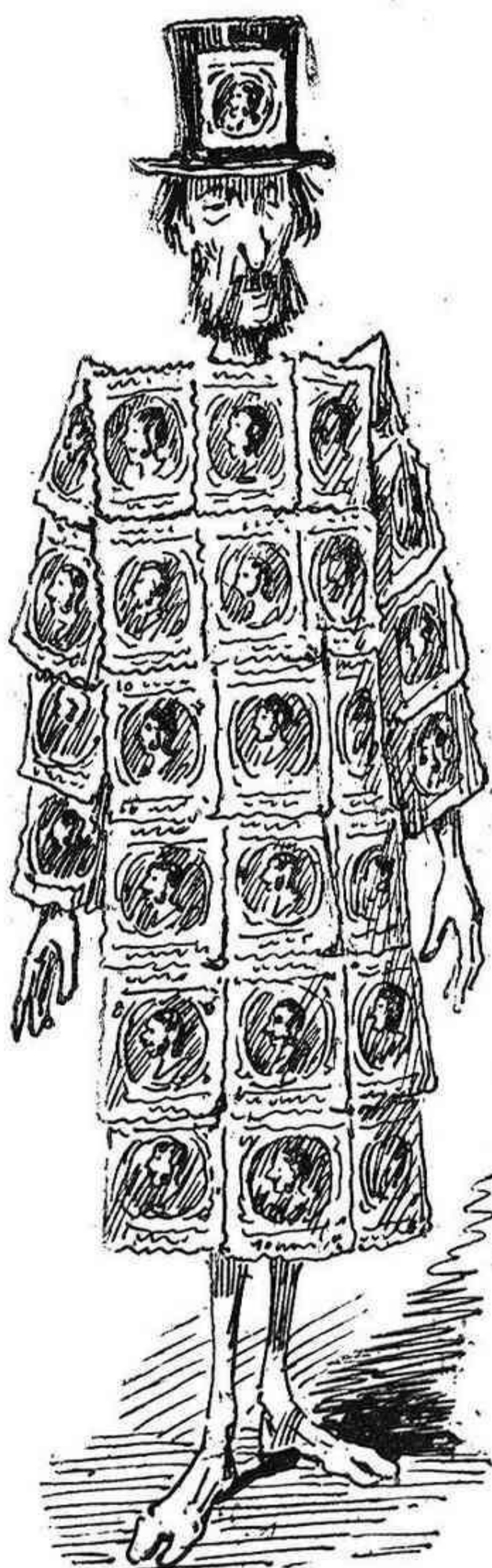
Per aná á estudi.

Hasta per aná á.....

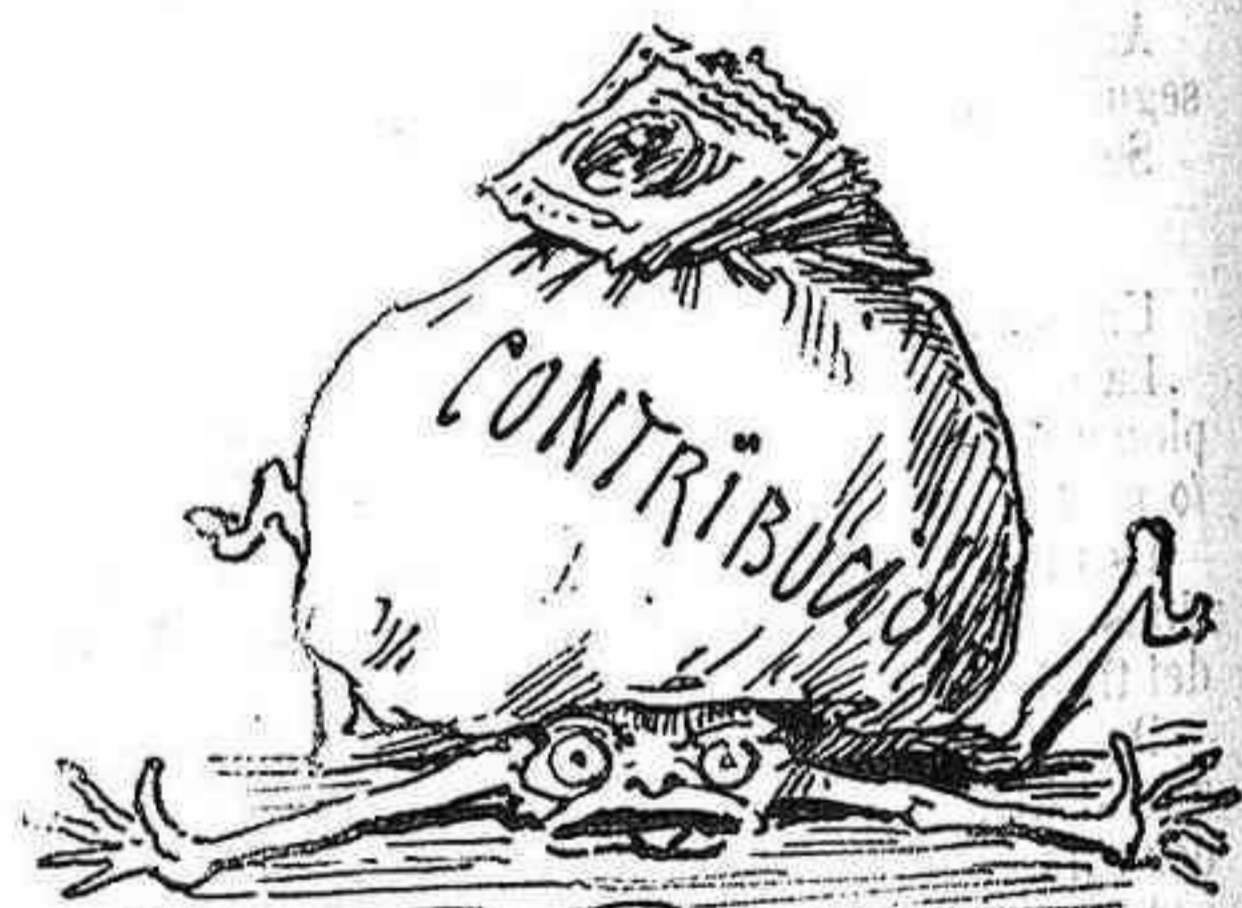
Es una contribució aquesta que ni 'ls morts se 'n escapan.

L' únich vestit que podrà portar lo contribuent.

PROFECIA.—Aspecte de alguns carrer dintre de poch temps.

Estat del contribuent.

UNA SOLUCIÓ DE L' ESQUILLA.—Miri Sr. Camacho, posant un sello á tots los que van á l' iglesia, podria fer la primera pela y rebaixar la contribució als industrials.